

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2020/2233,**annettu 23 päivänä joulukuuta 2020,****yhdeksännen, kymmenennen ja yhdenkymmenen Euroopan kehitysrahaston toimista osana AKT-maiden investointikehystä takaisin saatujen varojen sitomisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen vuosia 2014–2020 koskevaan monivuotiseen rahoituskehykseen perustuvan Euroopan unionin avun rahoituksesta AKT–EU-kumppanuussopimuksen mukaisesti sekä rahoitustuen myöntämisestä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen neljännessä osassa tarkoitetuille merentakaisille maille ja alueille ⁽¹⁾, jäljempänä 'yhdenkymmenen EKR:n sisäinen sopimus', ja erityisesti sen 1 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Varoja, jotka saadaan takaisin Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) maiden investointikehyksessä yhdeksännen, kymmenennen ja yhdenkymmenen Euroopan kehitysrahaston (EKR) toimista, jäljempänä 'takaisin saadut varat', ei voida sitoa 31 päivän joulukuuta 2020 jälkeen, ellei neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta toisin päättä.
- (2) On vahvaa näyttöä siitä, että vaikka AKT-maiden investointikehyksellä on edistetty Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisessä kumppanuussopimuksessa ⁽²⁾, jäljempänä 'AKT–EU-kumppanuussopimus', määrättyjä tavoitteita eli köyhyyden vähentämistä AKT-maissa ja kyseisten maiden integroimista maailmantalouteen ja niiden kestävää kehitystä, sen panos ei tässä suhteessa ollut paras mahdollinen. Jos AKT-maiden investointikehyksessä takaisin saatujen varojen käyttöä jatkettaisiin uuden toiminta- ja hallintokehityksen puitteissa, voitaisiin päästä parempiin kehitystuloksiin.
- (3) Komissio hyväksyi 14 päivänä kesäkuuta 2018 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta, jäljempänä 'NDICI-välinettä koskeva ehdotus'; ehdotetussa asetuksessa perustetaan Euroopan kestävä kehityksen rahasto plus, jäljempänä 'EKKR +-rahasto', ja ulkosuhdetoimien takuujärjestely, joihin jäsenvaltiot voivat osoittaa rahoitusta varattavaksi toimien käynnistämiseen tietyillä alueilla, tietyissä maissa tai tietyillä aloilla tai osana jo olemassa olevia investointi-ikkunoita.
- (4) AKT–EU-suurlähettiläskomitea hyväksyi 4 päivänä joulukuuta 2020 päätöksen N:o 2/2020 ⁽³⁾, jolla muutetaan AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annettua päätöstä N:o 3/2019 ⁽⁴⁾ AKT–EU-kumppanuussopimuksen määräysten soveltamisen jatkamiseksi 30 päivään marraskuuta 2021 tai kunnes unionin ja AKT-maiden välinen uusi AKT–EU-sopimus, jäljempänä 'uusi sopimus', tulee voimaan tai uuden sopimuksen väliaikainen soveltaminen alkaa, sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi. Yhdenkymmenen EKR:n sisäisen sopimuksen 1 artiklan 5 kohdassa vahvistettua määräaikaa, jonka kuluessa AKT-maiden investointikehyksessä yhdeksännen, kymmenennen ja yhdenkymmenen Euroopan kehitysrahaston toimista takaisin saatavat varat voidaan sitoa, olisi pidennettävä 30 päivään kesäkuuta 2021, jotta AKT-maiden investointikehyksessä takaisin saatavia varoja voidaan sitoa uudelleen ja AKT-maiden tukemista jatkaa, kunnes NDICI-välinettä koskevan ehdotuksen perusteella hyväksyttävä naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön rahoitusväline, jäljempänä 'ulkoisen rahoituksen väline', on täysin toimintavalmis.

⁽¹⁾ EUVL L 210, 6.8.2013, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

⁽³⁾ AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 2/2020, annettu 4 päivänä joulukuuta 2020, AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä annetun AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätöksen N:o 3/2019 muuttamisesta (EUVL L 420, 14.12.2020, s. 32)

⁽⁴⁾ AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 3/2019, annettu 17 päivänä joulukuuta 2019, AKT–EU-kumppanuussopimuksen 95 artiklan 4 kohdan mukaisten siirtymävaiheen toimenpiteiden hyväksymisestä (EUVL L 1, 3.1.2020, s. 3).

- (5) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/1601 ⁽⁵⁾ perustetulla Euroopan kestävän kehityksen rahastolla (EKKR) katsotaan olevan investointitarpeiden täyttämisen sekä unionin painopisteiden ja sitoumusten kannalta erittäin tärkeä merkitys alueilla, jotka se kattaa (Saharan eteläpuolinen Afrikka ja Euroopan naapurisuusmaat).
- (6) Komissio ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', kehottivat 9 päivänä maaliskuuta 2020 antamassaan yhteisessä tiedonannossa "Tavoitteena kokonaisvaltainen EU–Afrikka-strategia", jäljempänä 'yhteinen tiedonanto', unionia tukemaan kestävästä kasvusta ja työllisyyttä koko Afrikan mantereella. Unioni haluaa muun muassa muodostaa Afrikan kanssa kumppanuuden investointien edistämiseksi lisäämällä innovatiivisten rahoitusmekanismien käyttöä.
- (7) Komissio ja korkea edustaja korostivat yhteisessä tiedonannossa, että rahoitusvälineillä olisi edistettävä investointeja, joilla on suuri kehitysvaikutus ja joilla pääosin tuetaan yksityistä sektoria, noudattaen 13 päivänä toukokuuta 2014 annetussa komission tiedonannossa "Yksityissektorin roolin vahvistaminen kehitysmaiden osallistavan ja kestävän kasvun tavoittelussa" vahvistettuja kriteereitä, joita ovat mitattavissa oleva kehitysvaikutus, täydentävyys, puolueettomuus, yhteinen etu ja yhteisrahoitus, demonstrointivaikutus ja sosiaali-, ympäristö- ja verotusnormien noudattaminen.
- (8) On tarpeen sallia, että tässä päätöksessä tarkoitetut takaisin saadut varat ovat rahoitusosuuksia ulkoisen rahoituksen välineeseen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁶⁾ 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitetut 'ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot'), jotta rahoitetaan AKT-maille annettavaa tukea noudattaen "yhden paketin" toimintamallia ja ulkoisen rahoituksen välineen tavoitteiden, periaatteiden ja hallintokehyksen mukaisesti käyttämällä asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 mukaisesti rahoitusvälineitä, rahoitusta yhdistäviä toimia, talousarviotakuita tai muunlaista tukea, jota ei makseta takaisin. Tällä tavalla varmistetaan keskeytymätön siirtyminen AKT-maiden investointikehyksestä ja tuotevalikoiman jatkuvuus.
- (9) Ulkoisen rahoituksen välineen ei pitäisi saada takaisin saatuja varoja ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina enää 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen. Tämän päivämäärän jälkeen kyseisten varojen saajina ovat myöhemmät rahoitusmekanismit, kunnes kyseiset varat on käytetty loppuun, sanotun kuitenkaan rajoittamatta myöhempiä monivuotisia rahoituskehyksiä koskevia päätöksiä.
- (10) Ottaen huomioon arvioidut kokonaismäärät koskien kautta 2021–2027, AKT-maiden investointikehyksessä takaisin saadut varat olisi siirrettävä vuosittain lisävaroiksi ulkoisen rahoituksen välineen asiaankuuluviin budjettikohtiin ohjelma-asiakirjojen mukaisesti.
- (11) Komission olisi ohjattava takaisin saadut varat Euroopan investointipankin (EIP) kautta, mukaan lukien EKKR +-rahaston kautta pyrkien maksimoimaan niiden kehitysvaikutuksen ja täydentävyyden ja ottaen huomioon myös velanhoidokykyyn liittyvät kysymykset. Kaikkiin toimiin olisi sovellettava EKKR+-rahaston hallintokehystä ja "politiikka ensin"-periaatetta.
- (12) NDICI-välinettä koskevan ehdotuksen mukaisesti takaisin saadut varat olisi ohjattava ensisijaisesti sellaisiin kehitysrahoitusvälineisiin, joihin liittyy suuria taloudellisia riskejä, kuten erityisesti vaikuttavaan rahoitukseen, pääomasijoitusrahastoihin ja vähiten kehittyneissä maissa toteutettaviin toimiin. Toimilla olisi pyrittävä saamaan aikaan mahdollisimman suuri kehitysvaikutus.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1601, annettu 26 päivänä syyskuuta 2017, Euroopan kestävän kehityksen rahaston (EKKR), EKKR-takuun ja EKKR-takurahaston perustamisesta (EUVL L 249, 27.9.2017, s. 1).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (13) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen (7) 152 artiklan 4 kohdan mukaan peräkkäisiltä EKR-kausilta kertynyt Yhdistyneen kuningaskunnan osuus EKR:n investointikehyksestä korvataan Yhdistyneelle kuningaskunnalle, kun investointi erääntyy. Ellei toisin sovita, Yhdistyneen kuningaskunnan pääomaosuutta ei olisi sidottava uudelleen yhdenntoista EKR:n sitoumuskauden päättymisen jälkeen eikä sitä siirretä myöhemmille kausille,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Pidennetään AKT-maiden investointikehyksen toimien osalta yhdenntoista EKR:n sisäisen sopimuksen 1 artiklan 5 kohdassa vahvistettua määräaika, jonka kuluessa AKT-maiden investointikehyksessä yhdeksännen, kymmenennen ja yhdenntoista Euroopan kehitysrahaston toimista takaisin saatavat varat voidaan sitoa, 30 päivään kesäkuuta 2021 tai siihen saakka, kunnes asetus ulkoisen rahoituksen välineen perustamisesta tulee voimaan, sen mukaan, kumpi ajankohdista on myöhäisempi, mutta joka tapauksessa viimeistään 30 päivänä marraskuuta 2021, jotta AKT-maiden investointikehyksessä takaisin saatavat varat voidaan sitoa uudelleen.

2 artikla

1. AKT-maiden investointikehyksessä yhdeksännen, kymmenennen ja yhdenntoista Euroopan kehitysrahaston toimista 30 päivän kesäkuuta 2021 jälkeen takaisin saadut varat ovat rahoitusosuuksia ulkoisen rahoituksen välineeseen ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, jotka käytetään rahoituksen tarjoamiseen EIP:n välityksellä EKKR +-rahaston mukaisina talousarviotakuina ja rahoitusta yhdistävinä toimina ulkosuhdetoimien takuujärjestelynä ja rahoitusvälineinä tai muuna tukena, jota ei makseta takaisin EKKR+-rahaston tavoitteiden, periaatteiden ja hallintokehyksen mukaisesti.

2. Takaisin saadut varat ovat 31 päivän joulukuuta 2027 jälkeen ja siihen saakka, kun kyseiset varat on käytetty loppuun, rahoitusosuuksia ulkoisen rahoituksen välineen myöhemmin korvaaviin unionin ulkoisiin rahoitusvälineisiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta myöhempiä monivuotisia rahoituskehyksiä koskevia päätöksiä.

3. Tässä päätöksessä 'takaisin saaduilla varoilla' tarkoitetaan kaikkia tuloja, mukaan lukien osingot, pääomavoitot, vakuuspalkkiot, lainojen korot ja AKT-maiden investointikehyksen nimissä hallussa pidettäviä käteisvaroja varten avatuilla tileillä olevien määrien korot. Niillä tarkoitetaan myös AKT-maiden investointikehyksen toimista saatuja kassavaroista tehdyistä sijoituksista maksettavia korvauksia ja takaisinmaksuja, mukaan lukien pääoman palautukset, vapautetut vakuudet ja lainojen lyhennykset. Takaisin saaduiksi varoiksi katsotaan myös varat, jotka ovat peräisin takaisin saatujen varojen vapauttamisesta.

4. Takaisin saatuihin varoihin sovelletaan ulkoisen rahoituksen välineen sovellettavia sääntöjä ja menettelyjä.

3 artikla

Rahoitusosuudet varataan AKT-maille.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

(7) EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021 lukuun ottamatta 2 artiklaa, jota sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2021 tai siitä päivästä, jona asetus ulkoisen rahoituksen välineen perustamisesta tulee voimaan, sen mukaan, kumpi ajankohdista on myöhäisempi.

Tehty Brysselissä 23 päivänä joulukuuta 2020.

Neuvoston puolesta

Puhemies

M. ROTH
